

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2316

Vragen van het lid **Ergin** (DENK) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de extreem lange wachttijden voor EU-ingezetenen bij de Europese grensovergangen* (ingezonden 16 juli 2024).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Asiel en Migratie (ontvangen 22 augustus 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met de kilometerslange files bij de Europese grensovergangen en dat vooral Europese Unie (EU)-ingezetenen de dupe zijn van de extreem lange wachttijden?

Antwoord 1

Het kabinet is bekend met het feit dat er op sommige momenten in de zomerperiode bij bepaalde Europese grensovergangen langere wachttijden zijn dan gebruikelijk in de rest van het jaar en dat EU-ingezetenen daar hinder van kunnen ondervinden. Deze langere wachttijden zijn typerend voor de betreffende periode van het jaar, waarin veel mensen om toeristische redenen vergelijkbare reispatronen afleggen.

Vraag 2

Bent u bereid om bij de Servische, Turkse, Roemeense, Hongaarse, Kroatische, Griekse en Bulgaarse overheden informatie in te winnen over de vraag hoe het kan dat de wachttijden bij de grensovergangen onverminderd lang blijven en ze daarop aan te spreken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Gezien het feit dat de langere wachttijden geen afwijkend fenomeen zijn en geen van de Nederlandse ambassades in bovenstaande landen op grote schaal klachten heeft ontvangen over lange wachttijden, ziet het kabinet geen aanleiding om dit bilateraal op te brengen bij de betreffende autoriteiten.

Vraag 3

Heeft u zicht op de vraag in hoeverre de bovengenoemde landen beschikken over voldoende capaciteit en of de beschikbare capaciteit voldoende wordt ingezet? Zo nee, bent u bereid daar informatie over in te winnen?

Antwoord 3

Het Europees Grens- en Kustwachtagentschap Frontex controleert en beoordeelt de beschikbaarheid van de technische uitrusting, de systemen, de vermogens, de middelen, de infrastructuur en de scholing en opleiding van personeel van de lidstaten die nodig zijn voor het grenstoezicht.¹ Indien nodig doet de uitvoerend directeur van Frontex in overleg met de betrokken lidstaat aanbevelingen. De uitkomsten van deze beoordeling zijn vertrouwelijk en het kabinet beschikt daardoor niet over specifieke informatie inzake beschikbare capaciteit voor de uitvoering van het grenstoezicht door bovengenoemde landen.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het er alle schijn van heeft dat de capaciteit soms bewust niet wordt opgeschroefd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Alle bovengenoemde landen zijn of grenzen aan landen die veel bezochte vakantiebestemmingen zijn en grenzen aan een of meer niet-Schengenlanden. De langere wachttijden betreffen een reguliere piek. Daarnaast hebben de ambassades in genoemde landen geen grote aantallen klachten van Nederlanders ontvangen over lange wachttijden. Het kabinet ziet dan ook geen aanleiding om de gepercipieerde lange wachttijden op te brengen bij de betreffende autoriteiten.

Vraag 5

Welke middelen ontvangen de betreffende landen via de Europese Commissie ter ondersteuning van het grensbeheer en zijn deze middelen effectief?

Antwoord 5

EU-lidstaten ontvangen voor (buiten)grensbewaking financiële ondersteuning uit het *Instrument voor Grensbeheer en Visa (BMVI)*. De lidstaten dienen bij de Europese Commissie jaarlijkse prestatieverslagen in. Alle fondsen worden geëvalueerd. Zo vindt de mid-term evaluatie van het BMVI voor december 2024 plaats.²

Kandidaat-lidstaten ontvangen uit het *Instrument voor Pretoetredingssteun (IPA)* financiële ondersteuning voor hun toetredingsproces en de daarvoor noodzakelijke hervormingen. Vanuit het IPA wordt bijvoorbeeld het *EU Action Plan on the Western Balkans* gefinancierd, bedoeld voor het verbeteren van migratiemanagement (waaronder grensbeheer) in de Westelijke Balkanregio. Turkije ontvangt ook geld uit het IPA, dat gedeeltelijk wordt ingezet voor grensbeheer. Ook deze projecten worden tussentijds geëvalueerd in opdracht van de Commissie.

Ten slotte verleent Frontex momenteel in alle bovengenoemde landen – behoudens Hongarije en Turkije – operationele bijstand.

Vraag 6

Deelt u de mening dat sinds de invoering van de systematische checks van EU-burgers door de grenswachten van de Europese lidstaten aan de buitengrenzen van de Europese Unie, de wachttijden aan de grens voor vakantiegangers enorm zijn opgelopen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Lidstaten zijn verplicht om elke persoon die de buitengrens overschrijdt aan controles te onderwerpen en daarvoor de benodigde capaciteit beschikbaar te stellen. Deze controles zijn bedoeld ter bescherming van de veiligheid van het Schengengebied en het functioneren van het gebied zonder binnengrenscontroles. Zonder deze systematische controles zouden er risico's voor de openbare orde of binnenlandse veiligheid kunnen ontstaan. Lidstaten beschikken over een effectief instrumentarium om bepaalde controles te

¹ Verordening (EU) 2021/1896 van het Europees parlement en de Raad van 13 november 2021 betreffende de Europese grens- en kustwacht.

² Border Management and Visa Instrument (BMVI) for 2021-2027 – mid-term evaluation (europa.eu)

versoepelen indien er sprake is van onevenredige gevolgen voor het verkeer aan de grens.

Vraag 7

Vindt u dat het belang van de systematische check opweegt tegen de opgelopen wachttijden? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Zie het antwoord op vraag 6.

Vraag 8

Bent u bereid om in Europees verband aandacht te vragen voor het aanzienlijk verkorten van de wachttijden bij grensovergangen naar of uit Europese landen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 9

Bent u bereid om in Europees verband aan te dringen op het drastisch verbeteren van de capaciteit aan de Europese grensovergangen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 10

Heeft u zicht op de gemiddelde wachttijden aan de Bulgaarse grens tijdens de zomerperiode? Zo nee, bent u bereid dat te achterhalen?

Antwoord 10

Zoals bij alle grenzen varieert de gemiddelde wachttijd ook bij de verschillende Bulgaarse grenzen. In de zomerperiode kunnen de wachttijden langer zijn vanwege de vakantiedrukke. Het kabinet beschikt niet over actuele informatie over de gemiddelde wachttijden aan de Bulgaarse grens.

Vraag 11

Heeft u zicht op het aantal klachten over wachttijden als gevolg van deze regels en over corruptie bij de uitvoering daarvan? Zo nee, bent u bereid dat alsnog te achterhalen?

Antwoord 11

Ambassades hebben niet op grote schaal klachten ontvangen. Ambassades hebben voor zo ver bekend geen signalen ontvangen over aan wachttijden gerelateerde corruptie.